

 Національний технічний університет України «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»	Емблема кафедри (за наявності)	Назва кафедри, що забезпечує викладання
Німецька мова та література німецькомовних країн Робоча програма освітнього компонента (Силабус)		Кафедра теорії, практики та перекладу німецької мови

Реквізити освітнього компонента

Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський)</i>
Галузь знань	<i>В - Культура, мистецтво та гуманітарні науки</i>
Спеціальність	<i>В11 Філологія</i>
Освітня програма	<i>Галузевий переклад: німецька та друга західноєвропейська мови</i>
Статус освітнього компонента	<i>Обов'язкова</i>
Форма навчання	<i>Очна (денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>1 курс, осінній семестр</i>
Обсяг освітнього компонента	<i>6 кредитів / 180 годин: 76 годин – аудиторна робота, 104 години – СРС</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Екзамен, МКР</i>
Розклад занять	<i>http://rozklad.kpi.ua/</i>
Мова викладання	<i>Німецька</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови Гаман Ірина Анатоліївна; https://ktpnm.kpi.ua/node/1457</i>
Розміщення курсу	<i>в розробці</i>

Програма освітнього компонента

1. Опис освітнього компонента, його мета, предмет вивчення та результати навчання

Мета дисципліни «Німецька мова та література німецькомовних країн» полягає у розвитку німецькомовної комунікативної компетентності фахівців у галузі філології на рівні, який уможливорює розв'язання складних спеціалізованих завдань перекладацької та наукової діяльності, що передбачає здійснення міжкультурної взаємодії з представниками академічної та науково-технічної спільнот, а також у аналізі літературного доробку німецькомовних авторів з метою розуміння їх культурного, історичного та соціального контексту, розвитку критичного мислення та здатності застосовувати отримані знання у наукових дослідженнях і викладацькій діяльності.

У результаті засвоєння освітнього компонента «Німецька мова та література німецькомовних країн» формується низка **загальних і фахових компетентностей**:

- (ЗК03) здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;
- (ЗК06) здатність спілкуватися німецькою мовою;
- (ФК02) здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства;
- (ФК06) здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань;

- (ФК08) здатність до усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату;
- (ФК09) здатність ефективно здійснювати професійну та наукову діяльність шляхом інтеграції сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Після засвоєння освітнього компонента студенти мають продемонструвати такі **програмні результати навчання**, а саме:

- (ПРН01) оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення;
- (ПРН02) упевнено володіти державною та іноземною мовою для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень українською та німецькою мовами;
- (ПРН03) застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі;
- (ПРН06) застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації;
- (ПРН10) збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів;
- (ПРН11) здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.
- (ПРН13) обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

Предмет освітнього компонента – лексика і граматика німецької мови в різножанрових і різнотематичних текстах рівня C2, опрацювання яких забезпечує студентам можливість сприймати і продукувати іншомовне мовлення на рівні носія мови; особливості перекладу неадаптованих письмових та аудіо/відеотекстів; детальні поглиблені аспекти культури і мовної поведінки у німецькомовному середовищі, дослідження літературного багатства німецькомовних країн із акцентом на розуміння художніх стилів, авторських технік та міжкультурних контекстів. Здобувачі набувають здатності аналізувати літературні твори в оригіналі, формулювати критичні оцінки та застосовувати літературознавчі підходи в наукових дослідженнях.

2. Пререквізити та постреквізити освітнього компонента (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Дисципліна «Німецька мова та література німецькомовних країн» вивчається протягом першого семестру першого року навчання на магістерському рівні ВО. За структурно-логічною схемою ОП він безпосередньо пов'язаний як постреквізит з таким освітнім компонентом, як «Теорія літератури» і надає підґрунтя для успішного оволодіння освітнім компонентом «Педагогіка вищої школи та методика навчання іноземних мов і перекладу». Також здобуті компетентності є передумовою для подальшого успішного виконання освітніх компонентів «Педагогічна практика» й «Виконання магістерської дисертації» у третьому семестрі.

3. Зміст освітнього компонента «Німецька мова та література німецькомовних країн»

Розділ 1. Мова і комунікація.

Тема 1.1. Німецька мова в контексті інших мов.

Тема 1.2. Комунікація онлайн і офлайн.

Аналіз літературних епох німецькомовних країн.

Literaturkritik: Anfänge der deutschen Literatur. Mittelalter und Frühe Neuzeit.

Barock, Aufklärung, Realismus

Розділ 2. Минуле і сучасність.

Тема 2.1. Мистецькі твори, що зникли.

Тема 2.2. Спогади. Як працює мозок і пам'ять?

Читання та обговорення німецькомовних літературних творів. Stefan Zweig „Schachnovelle“ .

Розділ 3. Сильні та слабкі сторони особистості.

Тема 3.1. Співбесіда як життєвий кейс

Тема 3.2. Влада: сфери влади і її вплив на людину.

Розділ 4. Виховання та освіта.

Тема 4.1. Що таке талант та як його розпізнати

Лінгвістичний та літературознавчий аналіз філософської мініатюри Франца Кафки «Zum Vergnügen».

Тема 4.2. Проблеми виховання і педагогічні моделі в німецькій літературі.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Основна література:

1. Mit Erfolg zur DSH Übungsbuch. Hrsg. Fazlic-Walter K., Wegner W. Stuttgart : Ernst Klett Verlag, 2022. 194 S.
2. Mit Erfolg zur DSH Testbuch. Hrsg. Blum J., Florescu I., Fazlic-Walter K., Müller-Küppers E., Schletter K., Wegner W. Stuttgart : Ernst Klett Verlag, 2022. 143 S.
3. Deutsch üben. Wortschatz und Grammatik. Geiger S., Billina A. München : Hueber, 2022. 129 S.
4. Erkundungen C2. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch, Sprachniveau C2. Hrsg. Buscha A., Raven S., Toscher M. Leipzig : Schubert-Verlag, 2014. 224 S.
5. Die 101 wichtigsten Fragen. Deutsche Literatur. Jarhaus O., München : Beck Verlag, 2013 S. 190 S.
6. Kafka F. Zum Vergnügen. Stuttgart : Reclam, 2011. 112 S.
7. Zweig S. Schachnovelle. Frankfurt am Main : Fischer Taschenbuch Verlag, 1998. 189 S.

Додаткова література:

8. Відеоматеріали з сайту YouTube: Y Kollektiv, ZDF.
9. Gaman I. A. Integrative Herangehensweise bei der Textsortenbeschreibung / I. A. Gaman // Вісник НТУУ «КПІ». Філологія. Педагогіка : збірник наукових праць. 2015. Вип. 5. С. 51–56. Бібліогр.: 7 назв. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/12416>
10. Ivanenko S.M. Kulinarische Gerichte und Nahrungsmittel in der Literatur als Darstellung des kulturellen Milieus und seiner Zeit. // Studia Culinaria Interdisziplinär. Bd. 2. 2023. S. 141-153. URL: <https://www.verlagdrkovac.de/978-3-339-13436-3.htm>

Навчальний контент

5. Методика опанування освітнього компонента

Під час навчання застосовуються метакогнітивні, когнітивні та соціально-афективні стратегії.

Ці стратегії в залежності від особливостей навчально-пізнавальної діяльності студентів реалізуються через:

- пояснювально-ілюстративний (інформаційно-рецептивний) метод: викладач організовує сприйняття з подальшим усвідомленням студентами інформації, а студенти здійснюють сприйняття (рецепцію), осмислення і запам'ятовування її;
- репродуктивний метод: викладач дає завдання, у процесі виконання якого студенти здобувають уміння застосовувати знання за зразком;
- метод проблемного виконання: викладач формулює проблему і вирішує її, студенти стежать за ходом творчого пошуку (студентам подається своєрідний еталон творчого мислення);
- частково-пошуковий (евристичний) метод: викладач формулює проблему, поетапне вирішення якої здійснюють студенти під його керівництвом (при цьому відбувається поєднання репродуктивної та творчої діяльності студентів);

• дослідницько-мотиваційний метод: викладач ставить перед студентами проблему, і ті вирішують її самостійно, висуваючи ідеї, перевіряючи їх, підбираючи для цього необхідні джерела інформації, прилади, матеріали тощо.

В залежності від походження інформації і мети використовуються різноманітні форми навчання: робота в парах, робота в групах, самостійна робота тощо.

Усі методи і форми навчання мають на меті стимулювати пізнавальну діяльність студентів, їхню активність на заняттях, самостійність, креативність, що є визначальними факторами мотивації здобувачів до вивчення освітнього компонента «Німецька мова (основна). Частина 5».

На заняттях застосовується інноваційна тенденція до посилення комунікативної спрямованості навчального процесу спілкування. Комунікативний підхід орієнтований на організацію процесу навчання, адекватного процесу реального спілкування завдяки моделюванню основних закономірностей мовленнєвого спілкування, а саме:

• діяльнісний характер мовленнєвого спілкування, що втілюється в комунікативній поведінці викладача як учасника процесу спілкування та навчання і в комунікативно вмотивованій, активній поведінці студента як суб'єкта спілкування та навчання;

• предметність процесу комунікації, яка має бути змодельована обмеженням, але точно визначеним набором предметів обговорення;

• ситуації спілкування, що моделюються, як найтипівіші варіанти стосунків студентів між собою.

Для ефективної комунікації з метою розуміння структури та змісту освітнього компонента, кращого засвоєння матеріалу та інноваційної форми контролю використовуються такі інструменти комунікації, як Електронний кампус, гугл-класрум, Zoom, Google-Meet, Whatsapp за допомогою яких:

- спрощується розміщення та обмін навчальним матеріалом;
- здійснюється надання зворотного зв'язку студентам стосовно навчальних завдань та змісту освітнього компонента;
- оцінюються навчальні завдання студентів у швидший спосіб;
- ведеться облік виконання студентами плану освітнього компонента, графіку виконання навчальних завдань та оцінювання студентів.

«Німецька мова та література німецькомовних країн»

Зміст навчальної роботи	Практичні заняття	Рекомендований час СРС
Розділ 1. Мова і комунікація. Тема 1.1. Німецька мова в контексті інших мов. Практичне заняття 1. Обговорення А3-А5 <u>Завдання на СРС та література:</u> Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch, Sprachniveau C2. Hrsg. Buscha A., Raven S., Toscher M. Schubert-Verlag, Leipzig, 2014. 224 S. Робота над вправами А6, А9 (аудіотекст)	2	3
Розділ 1. Мова і комунікація. Тема 1.1. Німецька мова в контексті інших мов. Практичне заняття 2. Вправи А7-А8 с. 6-9 <u>Завдання на СРС та література:</u> Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch, Sprachniveau C2. Hrsg. Buscha A., Raven S., Toscher M. Schubert-Verlag, Leipzig, 2014. 224 S. Робота над вправами А6, А9 (аудіотекст), вправи за лінками		
Розділ 1. Мова і комунікація. Тема 1.1. Німецька в контексті інших мов Практичне заняття 3.	2	2

Англiцизми A11-A19 <u>Завдання на CPC:</u> Erkundungen С. 25-33; аналіз новинних текстів, створення власних новин		
Розділ 1. Мова і комунікація. Тема 1.1. Німецька в контексті інших мов <u>Практичне заняття 4.</u> Граматичні вправи з «Deutsch üben. Wortschatz und Grammatik» С. 66-80 <u>Завдання на CPC:</u> Hörtexte S 10-25 im „Mit Erfolg zur DSH Übungsbuch“.	2	3
Розділ 1. Мова і комунікація. Тема 1.1. Німецька в контексті інших мов <u>Практичне заняття 5.</u> Denglish und Deutsch in den USA <u>Завдання на CPC:</u> Grammatik https://grammatiktraining.de/passiv/schreibtest-alternative-formen-fuer-das-passiv-umformen-in-saetze-mit-modalverben.html	2	3
Розділ 1. Мова і комунікація. Тема 1.2. Комунікація онлайн і оффлайн. <u>Практичне заняття 6.</u> Дискусії про роль ЗМІ. Граматичні перетворення (сталі словосполучення). Непряма мова. A14-A17. <u>Завдання на CPC:</u> Erkundungen С. 25-33; Adjektive S 82-88 «Deutsch üben. Wortschatz und Grammatik» Video-Materialien „Zdf-Nachrichten“	2	3
Розділ 1. Мова і комунікація. Тема 1.2. Комунікація онлайн і оффлайн. <u>Практичне заняття 6.</u> Training Hören S 30-40 („Mit Erfolg zur DSH Übungsbuch“). Talk-Show-Imitation <u>Завдання на CPC:</u> Підготовка до літературознавчого огляду за такими питаннями Die 101 wichtigsten Fragen Deutsche Literatur S 11-39 1. Античні витоки та перші етапи німецької літератури (Anfänge der deutschen Literatur) Як епічні твори раннього середньовіччя вплинули на формування німецької ідентичності? Чим зумовлений перехід від усної традиції до письмової у німецькій літературі? Порівняння образів героїв у ранньосередньовічних текстах із героями античності. Як соціальні та політичні умови раннього Середньовіччя вплинули на тематику творів? 2. Пісня про Нібелунгів (Nibelungenlied) Роль міфу та історії у формуванні сюжету. Як у творі відображено ідеал лицаря? Конфлікт честі та влади в «Пісні про Нібелунгів». Відображення ідеї фатуму (долі) та трагічність конфлікту. 3. Вальтер фон дер Фогельвейде (Walther von der Vogelweide) Соціальні ідеї та критика феодалної системи в його творах. 4. Гете (Johann Wolfgang von Goethe)	2	3

«Фауст» як літературний маніфест протистояння людини та божественної сили. Як Гете поєднує національні традиції та універсальні теми? 5. Література Раннього Нового часу (Frühe Neuzeit) Як вплинуло Реформаційне середовище на літературу Раннього Нового часу? Динаміка розвитку жанру драми та комедії.		
Тема 1.3. Вплив масмедіа. Відоображення тем історії і літератури в сучасних німецькомовних масмедіа - каналах You-Tube, подкастах, блогах Literaturkritik: Anfänge der deutschen Literatur. Mittelalter und Frühe Neuzeit. Обговорення питань до аналізу літературних епох німецькомовних країн. Практичне заняття 8-9. <u>Завдання на СРС:</u> Аналіз розкриття тем історії і літератури в сучасних німецькомовних масмедіа - каналах You-Tube, подкастах, блогах Підготовка до літературознавчого огляду за такими питаннями Barock, Aufklärung, Realismus Die 101 wichtigsten Fragen Deutsche Literatur S 41-75 1 Сонети в епоху бароко Як ідеї релігійності та смерті відображені в літературі Бароко? 2. Просвітництво (Aufklärung) Основні принципи Просвітництва у німецькій літературі: як вони реалізовані у творах? Як автори передають ідею раціоналізму та гуманізму? Образ людини: як вона визначає себе у світі згідно з філософією Просвітництва? Як література Просвітництва критикує феодальний лад і церкву? Готгольд Ефраїм Лессінг («Nathan der Weise», «Emilia Galotti»)	4	6
Тема 1.3. Вплив масмедіа. Відоображення тем історії і літератури в сучасних німецькомовних масмедіа - каналах You-Tube, подкастах, блогах Literaturkritik: Anfänge der deutschen Literatur. Mittelalter und Frühe Neuzeit. Обговорення питань до аналізу літературних епох німецькомовних країн. Практичне заняття 10. <u>Завдання на СРС:</u> Аналіз розкриття тем історії і літератури в сучасних німецькомовних масмедіа - каналах You-Tube, подкастах, блогах Підготовка до літературознавчого огляду за такими питаннями Barock, Aufklärung, Realismus Як література Просвітництва критикує феодальний лад і церкву? Die 101 wichtigsten Fragen Deutsche Literatur S 41-75 Реалізм (Realismus) Як реалісти зображують життя «маленької людини»? Взаємодія реального та ідеального: як ці концепти співіснують у творах? Чи є естетика Реалізму реакцією на Романтизм? Теодор Фонтане («Effi Briest»), Готфрід Келлер («Der grüne Heinrich»). Literaturkritik: Barock, Aufklärung, Realismus	2	2
	2	3

Обговорення питань до аналізу літературних епох німецькомовних країн. <u>Практичне заняття 11</u> <u>Завдання на СРС:</u> Прочитання і підготовка до інтерпретаційного аналізу тексту Stefan Zweig „Schachnovelle“ 1. Загальна характеристика твору Які основні теми розкриває Цвейг у „Schachnovelle“? Як жанрова форма новели впливає на подачу сюжету? 2. Сюжет і структура Як побудова розповіді (рамкова структура) впливає на сприйняття тексту? Чи є фінал новели передбачуваним? Чому автор обирає саме таку кінцівку? 3. Образи і персонажі Як зображено доктора Б. та його психологічний стан? Що спричинило його внутрішню боротьбу? Яку роль відіграє Чемпіон як антагоніст? Чи є він лише символом, чи повноцінним персонажем? Як другорядні персонажі впливають на основну лінію сюжету?		
Literaturkritik: Barock, Aufklärung, Realismus Обговорення питань до аналізу літературних епох німецькомовних країн. <u>Практичне заняття 12</u> <u>Завдання на СРС:</u> Прочитання і підготовка до інтерпретаційного аналізу тексту Stefan Zweig „Schachnovelle“ 4. Тематика і символіка Що символізують шахи у контексті новели? Як тема ізоляції та свободи розкривається у тексті? Як „Schachnovelle“ розглядає людську природу у контексті тоталітаризму? 5. Контекст створення і авторський задум Як історичний контекст (Друга світова війна, еміграція Цвейга) вплинув на тематику твору? Які риси характерні для стилю Цвейга у цьому творі? 6. Інтертекстуальний і культурний контекст Як „Schachnovelle“ співвідноситься з іншими творами про ізоляцію та боротьбу?	2	3
Розділ 2. Минуле і сучасність. Тема 2.1. Мистецькі твори, що зникли. Граматичні перетворення. <u>Практичне заняття 13-14</u> <u>Завдання на СРС:</u> Підготовка до диспутів на тему: Мотивація до вивчення історії. Роль історії. Назвіть можливі способи пошуку скарбів. Написання фіктивних історій. Пошук додаткової інформації про „Вкрадене мистецтво» часів Другої Світової війни. Літературні твори які відображають цей час. Опрацювання питання доступу до архівів і роботу з оригінальними текстами і історичними документами. Erkundungen: Опрацювання текстів та вправ ст. 39-44. Впр. А 15-16 ст. 44-45	4	6
Розділ 2. Минуле і сучасність.	2	2

Тема 2.1. Підготовка до Leseverstehen C2. <u>Практичне заняття 15</u> <u>Завдання на CPC:</u> Erkundungen: Опрацювання текстів та вправ ст. 39-44. Впр. А 15-16 ст. 44-45 Підготовка і тренування до читання C2 з книги Mit Erfolg zur DSH Übungsbuch S 45-78 Опрацювання матеріалів Benin-Bronze https://www.nationalgeographic.de/geschichte-und-kultur/2022/12/koloniales-erbe-die-rueckkehr-der-benin-bronzen-raubkunst-museum https://www.dw.com/de/benin-bronzen-raubkunst-nigeria-restitution-2022/a-57383823		
Розділ 2. Минуле і сучасність. Тема 2.1. Мистецькі твори, що зникли. Welt der Gerüche. <u>Практичне заняття 16</u> <u>Завдання на CPC:</u> Підготовка доповідей про культурну дипломатію. Erkundungen: Підготовка до диспутів на тему «Роль запахів у житті людини», «В полоні спогадів». Опрацювання тексту і вправ на ст. 48-56.	2	3
Розділ 2. Минуле і сучасність. Тема 2.1. Мистецькі твори, що зникли. Підготовка до Leseverstehen C2. <u>Практичне заняття 17</u> <u>Завдання на CPC:</u> Виконання вправ за лінками https://www.schubertverlag.de/aufgaben/ho/ho04_01b.htm. Опрацювання науково-популярних текстів https://www.welt.de/gesundheit/article3997223/Neues-Geraet-laesst-Blinde-ueber-die-Zunge-sehen. Підготовка і тренування до читання C2 з книги Mit Erfolg zur DSH Übungsbuch S 78-96	2	3
Розділ 2. Минуле і сучасність. Тема 2.2. Спогади. Як працює мозок і пам'ять? Складнопідрядні речення. <u>Практичне заняття 18-19</u> <u>Завдання на CPC:</u> Schreiben з книги Mit Erfolg zur DSH Übungsbuch S 127-148	4	6
Розділ 2. Минуле і сучасність. Тема 2.2. Спогади. Як працює мозок і пам'ять? Перегляд і усний послідовний переклад відеоматеріалів на теми розділу. Text-Produktion-Training <u>Практичне заняття 20</u> <u>Завдання на CPC:</u> Grammatik-Übungen S 96-105 (Deutsch üben. Wortschatz und Grammatik)	2	3
<u>Практичне заняття 21</u> Читання та обговорення німецькомовних літературних творів. Stefan Zweig „Schachnovelle“	2	3

Аналіз тематики, символіки та стилю новели Стефана Цвейга „Schachnovelle“ як літературного протесту проти тоталітаризму та дослідження психологічних наслідків ізоляції. <u>Завдання на СРС:</u> Текстуальний аналіз новели: Випишіть 5-7 ключових цитат із тексту, які ілюструють основні теми твору (ізоляція, боротьба, свобода). Як би доктор Б. описав свій досвід і висновки в іншій епосі сучасній аудиторії.? Напишіть 1-2 сторінки від його імені.		
Практичне заняття 22 Читання та обговорення німецькомовних літературних творів. Stefan Zweig „Schachnovelle“ Роль шахів як метафори інтелектуального протистояння, образ доктора Б. як символу духовного опору та взаємозв'язок між особистим досвідом Цвейга й естетикою новели. <u>Завдання на СРС:</u> Знайдіть інформацію про вплив історичного контексту на написання „Schachnovelle“ (Друга світова війна, еміграція автора).	2	3
Читання та обговорення німецькомовних літературних творів. Stefan Zweig „Schachnovelle“ Історичний і культурний контекст „Schachnovelle“: вплив Другої світової війни, тоталітаризму та еміграції на літературну творчість Стефана Цвейга. Практичне заняття 23-24 <u>Завдання на СРС:</u> Переклад вибраних уривків „Schachnovelle“ українською мовою (взаємне постередагування перекладу студентів) Лінгвістичний та літературознавчий аналіз твору Франца Кафки «Zum Vergnügen». 1. Лінгвістичний аналіз тексту Які лексичні засоби використовує Кафка для створення атмосфери іронії чи абсурду? Як синтаксична структура речень допомагає розкрити авторський стиль? Яке значення має повторення та гра зі значеннями слів у тексті? 2. Літературознавчий аналіз Що можна сказати про центральну тему тексту? Як Кафка осмислює поняття «задоволення»? Як форма мініатюри впливає на глибину і сприйняття твору? Чи можна трактувати «Zum Vergnügen» як приклад філософської притчі? 3. Контекст твору Як історичний та соціальний контекст життя Кафки вплинув на написання цього тексту? Які риси характерні для абсурдної літератури присутні в цьому творі? Чи відображає текст екзистенційні пошуки самого автора?	4	6
Читання та обговорення німецькомовних літературних творів. Stefan Zweig „Schachnovelle“. Переклад вибраних уривків українською мовою. Практичне заняття 25 <u>Завдання на СРС:</u>	2	2

Переклад вибраних уривків „Schachnovelle“ українською мовою (взаємне постередагування перекладу студентів) Лінгвістичний та літературознавчий аналіз твору Франца Кафки «Zum Vergnügen». 4. Інтерпретація і символіка Що символізує поняття «Vergnügen» у контексті твору? Чи можна знайти прихований конфлікт між бажанням і реальністю у тексті? Як змінюється тон розповіді від початку до кінця, і що це додає до загальної інтерпретації? 5. Порівняння з іншими творами Кафки Як «Zum Vergnügen» співвідноситься з іншими короткими текстами Кафки, такими як «Vor dem Gesetz» чи «Die Verwandlung»? Які спільні мотиви та відмінності можна знайти між цими творами?		
Розділ 3. Сильні та слабкі сторони особистості. Тема 3.1. Співбесіда як життєвий кейс Впр А 14-16. Ділова гра «співбесіда», аналіз відповідей і запитань. Практичне заняття 26. Завдання на СРС: Підготовка до співбесіди за роздатковим матеріалом. Опрацювання текстів і вправ ст. 71-83. Підготовка до співбесіди (роль роботодавця і потенційного працівника). Граматичні вправи ст. 84-88	2	3
Розділ 3. Сильні та слабкі сторони особистості. Тема 3.1. Співбесіда як життєвий кейс Ділова гра «співбесіда», Fangfragen. Практичне заняття 27. Завдання на СРС: Підготовка і тренування до іспиту C2 з книги Mit Erfolg zur DSH Übungsbuch (говоріння) S 153-175	2	3
Розділ 3. Сильні і слабкі сторони особистості. Тема 3.2. Влада: сфери влади і її вплив на людину. Präpositionale Ergänzungen Практичне заняття 28-29. Завдання на СРС: Erkundungen: Підзаголовки до тексту ст. 100; розкриття значення помилок; історії успіху видатних людей; відповіді на питання до тексту. Граматичні вправа ст. 101-105. https://www.schubert-verlag.de/aufgaben/xo/xo08_02a.htm Präpositionale Ergänzungen S 90-96 im „Deutsch üben. Wortschatz und Grammatik“	4	6
Розділ 3. Сильні і слабкі сторони особистості. Тема 3.2. Влада: сфери влади і її вплив на людину. Berühmte Persönlichkeiten. Практичне заняття 30. Завдання на СРС: Підготовка до МКР за розділами 1-3	2	2
Розділ 4. Виховання та освіта. Тема 4.1. Що таке талант та як його розпізнати. Освітні реформи в Німеччині 20 ст. Практичне заняття 31. Перегляд і усний переклад відеоматеріалів Umgang mit Fehlern. Fehlerkultur. Обговорення.	2	2

<u>Завдання на СРС:</u> Erkundungen: опрацювання текстів і вправ ст. 90-98; роль та система оцінок в українській середній і вищій освіті; вправи за посиланнями https://www.schubertverlag.de/aufgaben/uebungen_c1/c1_modalverben1.htm; https://www.schubertverlag.de/aufgaben/uebungen_c1/c1_praepositionen3.htm; https://www.schubertverlag.de/aufgaben/uebungen_c1/c1_relativpronomen1.htm. Підготовка до дискусії за темою відео https://www.youtube.com/watch?v=gcN07RfeSsM		
Розділ 4. Виховання та освіта. <u>МКР за Розділами 1-3</u> <u>Практичне заняття 32.</u> Перегляд і усний переклад відеоматеріалів Umgang mit Fehlern. Fehlerkultur. Обговорення. <u>Завдання на СРС:</u> Текст коментар «Hochbegabung als Herausforderung oder Segen», підготовка до обговорення і перекладу (усного) відео	2	2
Читання та обговорення німецькомовних літературних творів. Лінгвістичний та літературознавчий аналіз філософської мініатюри Франца Кафки «Zum Vergnügen»: мовні засоби, символіка та інтерпретація концепту «задоволення» у контексті абсурдної літератури. Особливості стилю Кафки, його підхід до осмислення філософських ідей через мову, вплив історичного та особистого контексту на твір. <u>Практичне заняття 33-35.</u> Переклад вибраних уривків з «Zum Vergnügen» українською мовою	6	8
Розділ 4. Виховання та освіта. Тема 4.2. Проблеми виховання і педагогічні моделі в німецькій літературі. Аналіз творів німецьких письменників з описом соціальних змін і нових підходів до виховання молоді (Г. Белль, Г. Грасс тощо). <u>Практичне заняття 36</u> <u>Завдання на СРС:</u> Літературознавчий аналіз одного з творів Генріх Белль: «Очима клоуна» (Ansichten eines Clowns) / Гюнтер Грасс: «Бляшаний барабан» (Die Blechtrommel): тропи і символи, зокрема щодо соціальних змін у суспільстві після Другої світової війни. Інтерпретація твору в історичному і соціокультурному аспекті.	6	8
Розділ 4. Виховання та освіта. Тема 4.2. Проблеми виховання і педагогічні моделі в німецькій літературі. Prüfungs-Simulation C 2 Prüfungsbeispiel 2 und 3 Mit Erfolg zur DSH Testbuch S 33-62. <u>Практичне заняття 37</u> <u>Завдання на СРС:</u> Prüfungsbeispiel 4 Mit Erfolg zur DSH Testb. S 63-80.		
Розділ 4. Виховання та освіта. Тема 4.2. Проблеми виховання і педагогічні моделі в німецькій літературі. Повторення вивченого за семестр. <u>Практичне заняття 38</u>		

Разом (год)	76	104 (включно 30 годин на підготовку до екзамену)
-------------	----	--

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота передбачає підготовку до аудиторних занять (на кожне аудиторне заняття студент має готувати практичне виконання домашніх завдань), підготовку до написання МКР, а також підготовку до екзамену. Час, відведений на кожен з цих видів самостійної роботи, вказаний у п. 5.

Політика та контроль

7. Політика освітнього компонента

Відвідування та правила поведінки студента на заняттях

Система оцінювання орієнтована на отримання балів на кожному занятті. На занятті від студента(-тки) очікується активна взаємодія з викладачем і іншими студентами під час автономної роботи і роботи у групі (презентація виконаних домашніх завдань, участь в аналізі завдань, виконаних іншими студентами, активність під час пошуку альтернативних рішень виконання завдання). Кожен студент має право відпрацювати пропущені з поважної причини (враховуючи ситуацію воєнного стану в Україні, лікарняний, мобільність тощо) заняття через виконання самостійної роботи, а також в усному вигляді на консультації з викладачем. Студент, який не з'явився на модульну контрольну роботу через поважні причини, повинен особисто (або через іншу особу) не пізніше наступного дня повідомити про це і протягом тижня після виходу надати відповідні пояснення та підтверджуючі документи. У такому випадку йому надається можливість в індивідуальному порядку написати МКР. Детальніше за посиланням щодо Положення про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського можна знайти за покликанням: <https://osvita.kpi.ua/node/32>.

Пропущені контрольні заходи

Кожен студент має право відпрацювати пропущені з поважної причини заняття через виконання самостійної роботи. Детальніше за посиланням: https://document.kpi.ua/files/2020_7-137.pdf.

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>), а також у Положенні про систему запобігання академічному плагіату в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/47>).

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначено в розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами. Здобувачі мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково із наведенням аргументованого пояснення, з яким критерієм оцінювання вони не погоджуються. З положенням про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського можна ознайомитися за покликанням: <https://osvita.kpi.ua/node/182>.

Інклюзивне навчання

Освітній компонент «Німецька мова та література німецькомовних країн» може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Використання інструментів штучного інтелекту

Університет підтримує раціональне експериментування з генеративними інструментами ШІ, але за умови врахування важливих аспектів використання таких інструментів, зокрема: інформаційної безпеки, конфіденційності даних, дотримання вимог авторського права та академічної доброчесності. Під час використання інструментів ШІ слід керуватися Політикою використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://osvita.kpi.ua/node/1225>

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Рейтинг студента(-ки) з освітнього компонента складається з балів, що він/вона отримує за:

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Виконання домашніх завдань та завдань в аудиторії	37%	1	37	37
2.	МКР (розділи 1-3)	23%	23	1	23
3.	Екзамен	40%	40	1	40
	Всього				100

Поточний контроль

Критерії нарахування балів:

Робота на практичних заняттях

Ваговий бал – 1 бал. Максимальна кількість балів на всіх практичних заняттях дорівнює $37 \cdot 1 = 37$ балів. За заняття, відведене на написання МКР, бали не нараховуються, а оцінюється власне модульна контрольна робота в 23 бали.

- «відмінно», «1-0.9» бала («відмінно»)

Безпомилкове виконання всіх завдань з різних видів мовленнєвої діяльності відповідно до вказаних критеріїв, що передбачає обґрунтованість відображення комунікативних намірів та форм їх реалізації з повним розкриттям теми і використанням лексики, відповідно до комунікативного наміру, та правильність вживання різноманітних граматичних структур визначеного рівня володіння мовою згідно вимог навчальної програми курсу; активна робота (участь в перекладі, обговореннях, аналіз перекладу та висловлювань інших студентів), повне і цілком правильне виконання усіх завдань (допускаються незначні помилки), виконане домашнє завдання, здатність використання матеріалу домашнього завдання для продукування письмового та усного мовлення на занятті); не менш ніж 90% виконання всіх завдань на СРС і завдань на практичному занятті з різних видів мовленнєвої діяльності відповідно до таких критеріїв як змістовність, лексична адекватність, граматична коректність, правильність вживання різноманітних граматичних структур рівня володіння мовою C1-C2; розуміння 100-90% інформації під час читання та слухання. Для практичних занять з аналізу німецькомовних творів: демонстрація розуміння основного змісту, тематики та ідей твору, глибокий аналіз головних мотивів, проблематики, конфліктів, символіки, вміння інтерпретувати підтексти, метафори, підтекстові значення.

- «0.8-0.7» бала («добре»)

Недостатня мовна компетенція в межах будь-якого одного (частково) з визначених критеріїв оцінювання рецептивних та продуктивних умінь при виконанні завдань з різних видів мовленнєвої діяльності; плідна робота на всіх етапах заняття (участь у коротких діалогах, робота в групі і самостійно), неповне виконання завдань (із незначними неточностями, не менше 75% потрібної інформації виконаного завдання; незначні граматичні помилки, наприклад, неправильний порядок слів, розуміння 75% інформації під час читання та слухання). Для практичних занять з аналізу німецькомовних творів: переважно чіткий аналіз із кількома незначними недоліками, переважне усвідомлення історичного, соціального чи культурного контексту твору та розуміння особливостей творчості автора, зв'язків з іншими творами чи літературними напрямками.

- «0,6» бала («задовільно»)

Недостатня мовна компетенція в межах будь-якого одного (повністю) або двох (частково) з визначених критеріїв оцінювання рецептивних та продуктивних умінь при виконанні завдань з різних видів мовленнєвої діяльності; Пасивна робота або робота на занятті лише на окремих етапах (труднощі зі спонтанним перекладом слів та речень, надто короткі репліки у діалогах), частково правильне виконання завдань виконання завдань на СРС і завдань на практичних заняттях з грубими граматичними помилками. Для практичних занять з аналізу німецькомовних творів: часткове розуміння тексту, поверховий аналіз, недоліки в структурі або аргументації.

• 0 балів («незадовільно») – незадовільна відповідь, що не відповідає вимогам мінімальної задовільної оцінки, пасивна робота, невиконання завдань. Для практичних занять з аналізу німецькомовних творів: неповне розуміння тексту, слабкий аналіз, відсутність структури аргументації.

Модульна контрольна робота

МКР (23 бали) складається з трьох завдань: аудіювання (8 балів), переклад з української мови німецькою та лексико-граматичне завдання (по 8 і 7 балів відповідно).

Критерії оцінювання МКР (переклад):

- «відмінно» - 8 – 7.2 бала - не менш ніж 90% вірного виконання завдань: переклад оцінюється відповідно до таких критеріїв як лексична адекватність, граматична коректність, правильність вживання різноманітних граматичних структур рівня володіння мовою C1-C2;
- «добре» - 7.1–6 балів – не менш ніж 75% вірного виконання завдань; переклад оцінюється відповідно до таких критеріїв як лексична адекватність, граматична коректність, правильність вживання різноманітних граматичних структур рівня володіння мовою C1-C2;
- «задовільно» - 5.9–4.8 бала – не менш ніж 60% вірного виконання завдань; переклад виконаний з грубими граматичними помилками, пропуск слів, підбір невірної лексики, неправильні закінчення дієслів;
- «незадовільно» - 0 балів виконання завдання зі значними помилками або невиконання завдання.

Критерії оцінювання МКР (лексико-граматичне завдання): виконання завдання Lückentext – текст з пропусками, які потрібно заповнити (вставити відповідні за змістом і граматикою частину мови, префікс, закінчення тощо) по 1 балу за кожен заповнений пункт із 7 пропусків у тексті; у разі неправильної відповіді – 0 балів, тут не передбачена окрема оцінка за шкалою «відмінно-добре-задовільно», кожен пункт має показник виконано/невиконано).

Критерії оцінювання МКР (аудіювання). Завдання на аудіювання передбачає надання коротких відповідей на 8 відкритих питань до прослуханого тексту, кожне з яких оцінюється в один бал

- «відмінно» - 8 – 7.2 бала - розуміння не менше ніж 90% інформації під час аудіювання;
- «добре» - 7.1–6 балів – розуміння не менше ніж 75% інформації під час аудіювання;
- «задовільно» - 5.9–4.8 бала – 60% правильних відповідей тесту;
- «незадовільно» - 0 балів – менше трьох правильних відповідей.

КАЛЕНДАРНИЙ КОНТРОЛЬ

№ атестації	Термін календ-го контролю	Умови проходження календарного контролю
Перший календарний контроль	7-ий тиждень	Поточний рейтинг не менше 8.5 балів (50% від максимально можливого поточного рейтингу 17 балів)
Другий календарний контроль	13-ий тиждень	Поточний рейтинг не менше 27.5 балів (50% від максимально можливого поточного рейтингу 55 балів - 32 бали за практичні заняття і 23 бали за МКР)

СЕМЕСТРОВА АТЕСТАЦІЯ СТУДЕНТІВ

Умова допуску до екзамену		Критерій
1	Стартовий рейтинг	Не менше 36 балів

Складання семестрового контролю у вигляді екзамену є обов'язковим.

Екзамен складається з таких завдань (максимальна кількість балів за екзамен – 40 балів; аудіювання – 8 балів, читання – 6 балів, письмо – 10 балів, лексико-граматичний тест – 6 балів і говоріння – 10 балів):

- Аудіювання: Завдання на аудіювання передбачає надання відповідей на 4 відкриті питання до прослуханого тексту, кожне з яких оцінюється в два бали
 - «відмінно» - 8 – 7.5 бали - розуміння не менше ніж 90% інформації під час аудіювання;
 - «добре» - 6 балів – розуміння не менше ніж 75% інформації під час аудіювання;
 - «задовільно» - 5 балів – 60% правильних відповідей тесту;
 - «незадовільно» - 0 балів – менше трьох правильних відповідей.
- Читання: Завдання на читання передбачає надання відповідей на 3 питань до тексту за принципом multiple choice, кожне з яких оцінюється в два бали. За кожну правильну відповідь студент отримує 2 бали, за неправильну – 0 балів.
 - 6 балів, усі правильні відповіді;
 - 4 балів, дві правильні відповіді;
 - 2 бали, одна правильна відповідь;
 - «незадовільно» - 0 балів – немає правильних відповідей.
- Письмо: Завдання на письмо передбачає написання коментаря у формі допису на форумі на певну тему (вибір з двох тем) обсягом не менше 300 слів. Основні критерії оцінювання для завдань письма:
 - Граматика та лексика: використання різноманітності граматичних структур на рівні високої складності; використання словникового запасу та фахових термінів на рівні C1-C2; відсутність серйозних граматичних помилок та неточностей.
 - Логіка та структура тексту: чітка та послідовна структура тексту з введенням, розвитком і висновком; логічна аргументація ідей та висловлювань.
 - Стиль: використання відповідного завданню стилю мовлення, врахування аудиторії та мети письма; дотримання правил орфографії та пунктуації; творчий підхід, використання нестандартних засобів виразності та стилістичних фігур.

Максимальний бал за виконання завдання письма – 10 балів.

- «відмінно» - 10 – 9 балів - не менш ніж 90% виконання завдання (відповідно до таких критеріїв як змістовність, когерентність, лексична адекватність, граматична коректність, що передбачає обґрунтованість відображення комунікативних намірів та форм їх реалізації з повним розкриттям теми і використанням лексики, відповідно до комунікативного наміру, та правильність вживання різноманітних граматичних структур та лексики рівня володіння мовою C1-C2;
- «добре» - 8.5–7.5 балів – виконання завдання з незначними неточностями (не менше 75% потрібної інформації: текст відповідає темі, когерентний, граматично і лексично відповідає рівню володіння мовою C1-C2; спостерігаються незначні помилки (відсутність тематичних переходів, неправильний порядок слів у реченні, використання стилістично невідповідної лексики, що, проте, не впливає на загальне розуміння тексту і його прагматичних установок);
- «задовільно» - 7–6 балів – написання тексту з грубими граматичними помилками, пропуск слів, стилістичні неточності, текст відповідає лише окремим підпунктам заданої теми (виконання 60 % завдання)
- «незадовільно» - 0 балів – написання тексту зі значними помилками або відсутність виконаного завдання.
- Лексико-граматичний тест – Lückentext (текст з пропусками) оцінюється знання граматичних та лексичних структур на рівні C1-C2; здатність володіння граматичними структурами різної складності, використання різних слів та виразів відповідно до

їхнього значення та контексту, побудови зв'язних речень та абзаців. За кожен правильно заповнений пропуск студент отримує 1 бал, за неправильно або відсутнє заповнення – 0 балів. Максимальна кількість балів – 6 балів.

- Говоріння (монологічне мовлення на запропоновану тему) оцінюється мовленнєва поведінка студентів відповідно до критеріїв їхнього рівня володіння мовою:
- повнота виконання завдання: організація того, що і як сказано, з огляду на кількість, якість, відповідність та чіткість інформації;
 - мовна компетентність : точність та доречність використання мовних засобів, лексичний і граматичний діапазон відповідно до дескрипторів рівня;
 - мовленнєва компетентність: логічна послідовність, обсяг та відповідність мовленнєвій діяльності студента;
 - вимова: здатність студента продукувати розбірливі висловлювання;
 - інтеракція: здатність студента брати активну участь у бесіді, обмін репліками та підтримання інтеракції (ініціювання розмови та реагування належним чином) оцінюються відповідно до рівня володіння мовою студента.

Шкала оцінювання говоріння:

«відмінно» – 10–9 балів: безпомилкове виконання завдання (вільне володіння лексикою і граматичними структурами на рівні C1-C2; у мовленні); допускаються 3-4 граматичні помилки;

«добре» – 8.5–7.5 балів: мовлення з незначними помилками та неточностями (недостатньо повне розкриття теми, відсутність творчого підходу, менше 3-ох аргументів);

«задовільно» – 7–6 балів: виконання завдання з помилками, які не заважають розумінню, але через свою регулярність відчутні (нелогічне неструктуроване мовлення, порушення граматичних норм німецької мови, підбір невірної лексики);

«незадовільно» – 0 балів: відповідь не відповідає умовам до «задовільно» (вимогам мінімальної задовільної оцінки) – 0 балів.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Бали	Оцінка за університетською шкалою
100 ... 95	Відмінно
94 ... 85	Дуже добре
84 ... 75	Добре
74 ... 65	Задовільно
64 ... 60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Менше 36	Не допущено

9. Додаткова інформація з освітнього компонента

Освітній компонент передбачає можливість зарахування результатів неформальної та інформальної освіти за наявності необхідного документального підтвердження студента і рішення предметної комісії. Детальніше: <https://osvita.kpi.ua/node/179>.

Робоча програма освітнього компонента (силабус):

Розробник

кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови
Гаман Ірина Анатоліївна

Ухвалено

кафедрою теорії, практики та перекладу німецької мови ФЛ (протокол № 11 від 03.06.2025.)

Погоджено

Методичною комісією ФЛ (протокол № 12 від 11.06.2025.)